

RAAKUNVAARAN KALLIO-ALUEEN OTTOSUUNNITELMASELOSTUS

KEMIJÄRVI, JOUTSIJÄRVI, RAAKUNVAARA

1. Hanketiedot

Raakunvaara kallio-alue sijaitsee Kemijärven kunnassa, Joutsijärven ja Suomun puolella välissä. Joutsijärveltä ottoalueelle tulee matkaa noin 8km ja Suomulta n.7km.

Tuleva ottoalue sijoittuu tilan Kemijärven yhteismetsä 320-874-1-0 alueelle. Hakija on tehnyt vuokrasopimuksen alueesta. Vuokrasopimuksen käsittely on Kemijärven yhteismetsän hallituksen kokouksen aiheena lokakuun 2025 aikana. Vuokrasopimus karttaliitteineen toimitetaan lupaviranomaiselle välittömästi, kun ne ovat valmiita. Vuokratun maa-alueen kokonaispinta-ala on n. 2 ha. Maa-ainesten ottotapana on louhinta ja alueelta saatava maa-aines on louhe, joka tarpeen tullen murskattaisiin tai käytettäisiin sellaisenaan lähialueiden tarpeisiin. Pintamaita tulee vähäinen määrä, joka sijoitetaan ottoalueen reunamalle sopivaan paikkaan, josta se voidaan hyödyntää maisemointiin.

Ottoalueen välittömässä läheisyydessä ei ole vakituista asutusta. Lähin asuinrakennuksen pihapiiri sijaitsee ottoalueen reunasta mitattuna n. 541 metriä lännen suuntaan. Ottoalueen reunasta n. 729 metrin päässä lounaan suunnassa oleva rakennus on lomarakennus. Alustavasti suunnitellusta murskauslaitoksen paikasta kaikkiin lähialueen asuinrakennuksien pihapiireihin tulee matkaa yli 600 metriä. Ottoalueen läheisyydessä oleva voimalinja otetaan toiminnassa huomioon ettei siihen kohdistu haittaa ottoalueen toimintojen johdosta. Voimalinja kulkee ottamisalueen länsipuolella n. 450 metrin etäisyydellä ottoalueenrajasta.

Ottoalueelle kuljetaan Kuusamontieltä kääntyvää Ärjäslammentietä pitkin. Ärjäslammentie on metsäautotie, jota hallinnoi Kemijärven yhteismetsä. Oikeus tien käyttöön siirtyy myös hakijalle vuokrasopimuksen myötä. Uusi tieyhteys/liittymä tehdään Ärjäslammentieltä ottoalueelle. Ärjäslammentietä kunnostetaan ja vahvistetaan tarvittaessa, jotta alueelle päästään ajamaan kuorma-autoilla. Ärjäslammentie pidetään auki läpikulkuliikenteelle eikä ottotoiminnasta ole haittaa kulkijoille. Ärjäslammentien liikenne pysäytetään molemmista suunnista louhinnan/räjäytyksen ajaksi, joka kestää maksimissaan n. 10 minuuttia/räjäytys.

Räjäytyksistä informoidaan tienkäyttäjiä esimerkiksi laittamalla kyltti tien varteen n. 2-3 päivää ennen räjäytystä.

Maanrakennus Matti Kelloniemi Oy hakee maa-ainesten ottolupaa maa-ainesten ottoon, louhintaan ja murskaukseen Raakunvaaran kallioalueelle. Alueella ei ole aikaisempaa ottotoimintaa ja alue on luonnontilainen.

2. Alueen nykytila ja maankäyttö

Ottoalue on osittain kalliopintaista havupuumetsää, jossa on pieniä avokalliolaikkuja. Ottoalueen kohdalla maanpinta kohoaa tieltä katsottuna kohti pohjoista. Läheisen soistuman pinta ja siitä etelään päin lähtevän ojan veden pinta on arvioitu laserkeilausaineiston perusteella olevan tasolla +185.50.

Rovaniemen- ja itälapin maakuntakaavassa alue on merkitty M 4514 Maa- ja metsätalousvaltainen alue. Maakuntakaavassa olevat osa-alueet:

Kohde: mv 8401

Kuvaus: Merkinällä osoitetaan matkailun ja virkistyksen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista.

Kohde:LK 8452

Kuvaus: Merkinällä osoitetaan valtakunnallisesti tai maakunnallisesti tärkeä kansainvälinen kehittämiskäytävä.

Kohde:plk

Kuvaus: Merkinällä osoitetaan paliskuntien välinen raja tai esteaita.

Alueella ei kuntatason kaavoja.

Ottoalueenrajasta mitattuna n. 1457 metriä luoteeseen sijaitsee lähin muinaismuisto. Kiinteä muinaisjäänös Hyypiönlammit 1000011725

"Kohde sijaitsee Kemijärven kirkosta 28 kilometriä itäkaakkoon ja Suomulta noin 7 kilometriä pohjoiseen. Hyypiölampien länsipuolella, Maa-Hyypiö -nimisen kankaan jyrkähkön ja kivikkoisen, itään laskevan moreenirinteen niemekemäisellä terassilla on yksittäinen pyyntikuoppa. Kuopan halkaisija on noin 3 metriä ja syvyys puolisen metriä. Pyyntikuopan luokse tehtiin vuoden 2005 tarkastuksen yhteydessä pari koekuoppaa, joista ei tavattu löytöjä tai muuta asuinpaikkaan viittaavaa. Terassilla oli myös muutamia epämääräisiä kuopanteita, jotka vaikuttivat tuulenkaatojen tekemiltä."

Linkki muinaismuistoon: <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000011725>

Lähin pohjavesialue Purnukangas 12320160 (muu vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (2)) sijaitsee n. 1374 metriä länsilounaaseen ottoalueelta katsottuna.

3. Suunnitellut ottamistoimenpiteet

Raakunvaaran kallio-alueen maa-ainesten ottomäärä on 50 000m³. Ottolupaa haetaan 10 vuoden ajalle, jolloin vuotuinen ottomäärä on n. 5 000m³. Murskausta ja louhintaa tehdään koko lupa-aikana alle 50 vuorokautta.

Tulevan toiminnan kuvaus:

Maa-ainesten ottolupaa haetaan kallion louhintaan ja louheen murskaamiseksi. Maa-ainesalueen pinta-ala on 2ha.

Valmiita maa-ainest tuotteita (louheet ja murske) saadaan arviolta vuosittain keskimäärin 13 500 tonnia. Pintamaita alueelta tulee n.1500m³, jotka sijoitetaan ottoalueen laitamille. Pintamaat käytetään tarpeen mukaan alueen maisemointiin.

Maa-ainesten ottoa suoritetaan suunnitelmakarttojen mukaisesti. Oton paksuus on 0-8 metriä.

Alin ottotaso on +189.0 (N2000). Ottajalla tulee olla aina tiedossa hyväksytty ottamistaso.

Ottoalueenrajat sekä hyväksytty alin ottotaso on merkittävä maastoon ennen ottotoiminnan aloitustarkastusta.

Ottoalueelta poistetaan aluksi pintamaat ja ne sijoitetaan ottoalueen sisäpuolelle laitamille sopivaan paikkaan. Paras paikka pintamaille on eteläinen reuna, jolloin pintamaakasat suojelee melun kantautumista asuinrakennusten suuntaan.

Pintamaita käytetään tarpeen mukaan maisemoinnissa.

Pintamaiden poiston jälkeen kallioon porataan tarvittavan syvät reiät räjähdysainetta varten ja kallioista louhitaan räjäyttämällä tarvittavan kokoinen ”kenttä”. Porauksen ja räjäyttämisen hoitaa siihen erikoistunut ja luvat omaava yrittäjä. Räjäytyksistä informoidaan lähialueen asukkaita ja mahdollisia tienkäyttäjiä ennen räjäytystä, (n. 2-3 päivää ennen). Jokaisen räjäytyksen aikana liikenne katkaistaan Ärjäyslammentieltä. Räjäytykset tehdään niin, että siitä ei kohdistu haittaa lähialueella oleviin asumuksiin, eläimiin tai ihmisiin.

Saadut maa-ainekset murskataan esimerkiksi kolmivaiheisella AA 105 tyyppisellä murskauslaitoksella, jota syöttää pyöräkuormaaja ja lajitellaan maa-ainestuotteittain ottoalueen pohjalle.

Ylisuuret kivet tarvittaessa rikotetaan ennen murskausta esim. hydraulisella iskuvasaralla varustetulla kaivinkoneella.

Ottoalueen pohja louhitaan mahdollisuuksien mukaan tasaiseksi. Ottoalueen pinta- ja sulamisvedet tulevat poistumaan alueelta kaakkoiskulmasta. Tältä kohtaa alueen hule- ja sulamisvedet pääsevät vapaasti menemään tieojaan, josta ne edelleen valuvat läheisen rummun läpi kohti etelää. Ottoalueelle kaakkoiskulmaan voidaan myös rakentaa tarvittaessa laskeutusallas, johon voidaan ottaa kiintoaines talteen ja puhtaat vedet palauttaa luontoon.

Maa-ainesten murskausta toteutetaan tuotantopakso -tyyppisellä toiminnalla ja tuotantopaksoja arvioidaan olevan vuosittain 0 - 2 kertaa. Murskausta ja louhintaa tehdään lupa-aikana alle 50 vuorokautta. Murskauslaitoksen päivittäiset toiminta-ajat ovat arkisin klo. 7 – 22 välisenä aikana. Porausta tehdään arkisin 7 – 21 välisenä

aikana. Valmiiden maa-ainestuotteiden kuormaamista ja kuljetusta toteutetaan arkisin 6 – 22 välisenä aikana. Muu toiminta esim. räjäytystyöt ym. tehdään arkipäivisin klo. 8 – 18 välisenä aikana.

Maa-ainesluvan haltijan on tehtävä vuosittain tammikuun loppuun mennessä maa-aineslain 23 a §:ssä mainittu ilmoitus edellisenä vuonna otettujen ainesten määrästä ja laadusta. Ilmoitus tehdään NOTTO-tietokantaan.

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Edellistä vuotta koskeva vuosiyhteenvedo on toimitettava vuosittain maaliskuun loppuun mennessä ympäristövalvontaan. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- alueelta louhitun kiviaineksen määrä
- murskatun kiviaineksen määrä
- louhinnan ja murskauksen tuotantopäivät (pvm ja lukumäärät)
- räjäytysten ajankohdat
- toiminnan tarkkailusta saadut mittaus- ja tutkimustulokset
- vahingot, häiriö- ja poikkeustilanteet sekä korjaavat toimenpiteet.

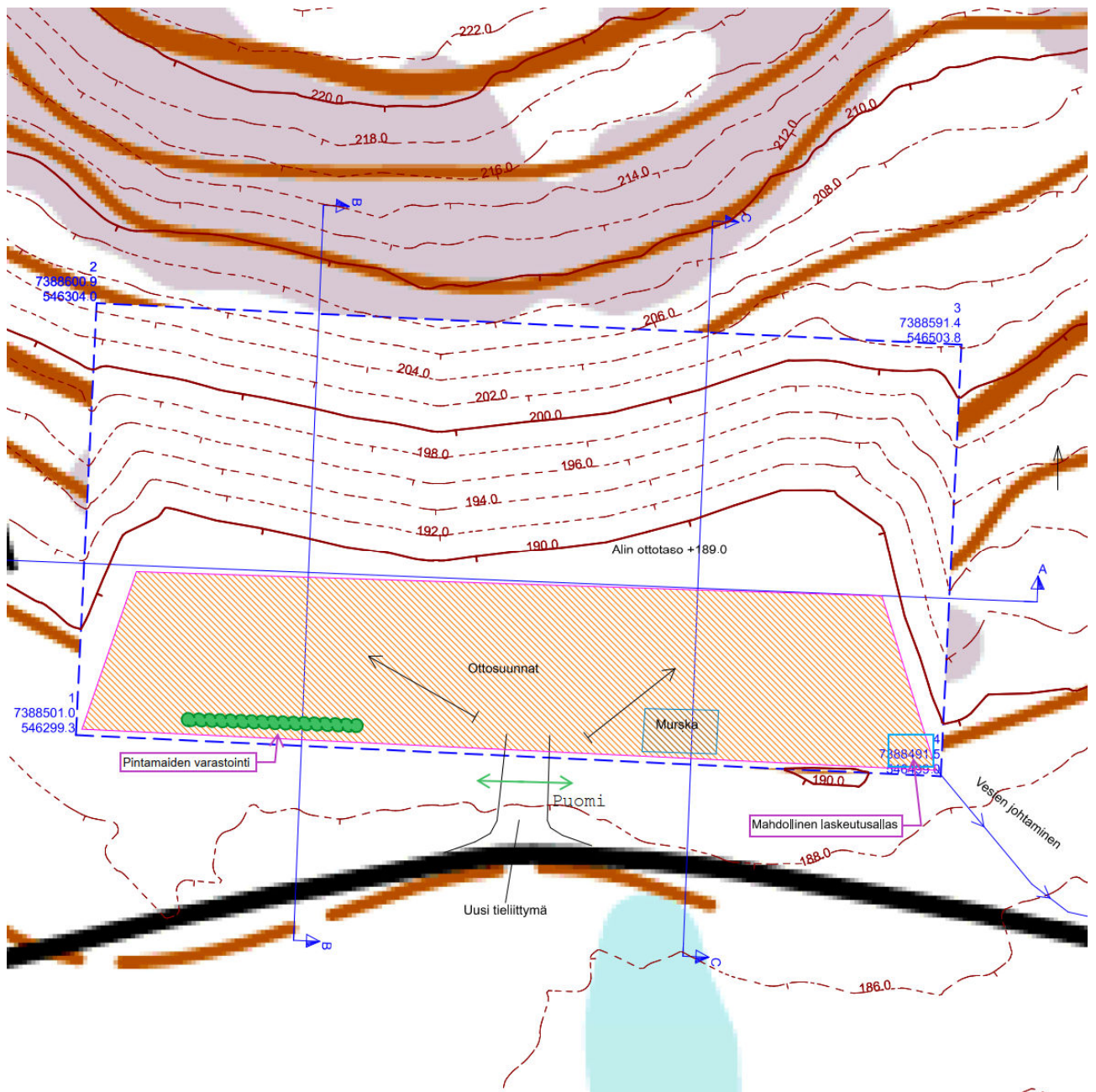
Maisemointi ja jälkihoito:

Jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava koko toiminta-alueella (myös tukitoiminta-alueet) luvan voimassaoloaikana. Ottamisalueen reunojen luiskaukset on mukautettava ympäristöön sopiviksi leikkauskuviissa esitettyjä periaatteita ja kaltevuutta, joka ei ole jyrkempi kuin 1:3. Jo louhinnan suunnitteluvaiheessa on huolehdittava, että naapuritilojen rajaan jää riittävä suojaetäisyys ja luiskat ovat mahdollista toteuttaa 1:3 kaltevuudella. Luiskat sopeutetaan muuhun maastoon jouhevasti. Luiskien verhoilussa voidaan käyttää pääsääntöisesti vain alueen kiviainesta. Lupaviranomaisen erillisen hyväksymisen perusteella on mahdollista tarvittaessa hyödyntää muutakin pilaantumaton kiviainesta.

Alue on siistittävä toiminnan lopettamisen yhteydessä. Jätteitä, risuja, kantoja tai pintamaita ei saa haudata alueelle.

Koko toiminta-alue tulee metsittää. Tällöin alueella olevat tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee pehmentää toiminnan loputtua. Alueelle tulee muodostaa mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta kuorittuja pintamaita käyttäen.

Lupaviranomaisen erillisen hyväksymisen perusteella on mahdollista tarvittaessa hyödyntää muitakin pilaantumaton eloperäistä/humusmateriaalia, kuten maatunut turve, pintaverhoukseen.

Kuva ottamissuunnitelmasta

4. Turvallisuus ja liikennejärjestelyt

Ottoalueelle johtavaan liittymään laitetaan maa-ainesten ottotoiminnasta kertovat opastekyltit. Tarvittaessa ottoalueen liittymään voidaan laittaa puomi estämään luvaton liikumista alueella.

Maa-ainesten siirtokuljetuksiin käytetään sekä yleisiä tieyhteyksiä, että ottoalueen tieyhteyttä. Maa-ainesten kuormaamista ja kuljetusta tehdään ympärivuotisesti. Lupaliikenteen päivittäisen liikennemäärän arvioidaan olevan välillä 0-30 kuljetusta. Valmiiden maa-ainestuotteiden kuormaamista ja kuljetusta toteutetaan arkisin 6 – 22 välisenä aikana. Viikonloppuisin ei alueella tehdä töitä. Jos alueelle muodostuu työn aikana jyrkkiä luiskia niin silloin nämä kohdat aidataan niin, ettei sinne ole ihmisillä tai eläimillä pääsyä.

5. Toimet ympäristövaikutusten vähentämiseksi

Maa-ainesten murskauksesta aiheutuvia ympäristövaikutuksia ovat pölyäminen, melu ja tärinä. Poraamisesta aiheutuu myös melua sekä pölyä.

Murskauslaitos on sijoitettuna ottoalueelle vain murskaustyön tuotantojakson aikana, arviolta noin 0-2kk / vuosi, kuitenkin niin, ettei 49 päivää ylity. Murskaustyön mahdollisia ympäristöriskejä voi aiheutua poltto- ja voiteluaineista, pölyämisestä sekä melusta. Toiminta-aikojen ulkopuolisina aikoina alueella ei säilytetä poltto- ja voiteluaineita tai työkoneita.

Ottotoiminnassa käytettävät koneet ja laitteet ovat uudehkoja ja määräaikaishuollettuja (BEP).

Maaperään ja pohjaveteen kohdistuvien päästöriskien vaikutuksia torjutaan oma valvonnalla, sekä niin, että jokaisessa työkoneessa ja murskauslaitoksella on öljyntorjuntaan soveltuvaa materiaalia helposti saatavilla. Mikäli työkoneelle tulee jokin odottamaton vikatilanne, joka edellyttää välittömästi tehtäviä huoltotoimenpiteitä, käytetään työkoneen alla ennaltaehkäisevästi esimerkiksi öljynimeytysmattoa tai muuta maaperästä erottavaa vastaavaa alustaa maaperän ja pohjaveden likaantumisen estämiseksi.

Öljytuotteita ei säilytetä alueella. Tankkauksetkin pyritään suorittamaan alueen ulkopuolella. Satunnaisetkaan päästöt eivät saa päästä maaperään ja sitä kautta pohjaveteen.

Jätevesiä ei muodostu alueella, ellei alueelle tehdä sosiaalityötiloja. Tällöin jätevedet johdetaan suljettuun säiliöön, jonka loka-auto voi tyhjentää tarvittaessa ja toimittaa jätevedet edelleen jätevedenpuhdistamoon.

5.1 Poltto ja voiteluaineiden käsittelyn kuvaus

Tankkaaminen ja polttoaineiden säilytys pyritään suorittamaan ottoalueen ulkopuolella. Mikäli tämä ei ole mahdollista niin näiden toimintojen yhteydessä on oltava saatavilla öljyntorjuntaan soveltuvaa materiaalia esim. imeytysturvetta. Käytettävät polttoaine- ja voiteluainesäiliöt ovat kaksoisvaipallisia tai kiinteästi valuma-altaallisia lukittavia ja ylitäytön estimellä varustettuja säiliöitä, jolloin saadaan mahdolliset riskit minimoitua. Tankkaaminen suoritetaan aina valvotusti, jotta mahdollisen riskin toteutuessa päästöt ovat mahdollisimman pieniä, korkeintaan muutamia desilitroja.

Mahdollisen haitta-ainepäästön tapahtuessa, onnettomuuden torjuntatoimet aloitetaan välittömästi. Murskauslaitoksella on aina käytettävissä imeytysturvetta, johon haitta-aineet pyritään imeyttämään välittömästi. Pilaantuneet maa-ainekset kuormataan kaivinkoneella kuorma-autoon ja kuljetetaan, niin pian kuin se on mahdollista, ongelmajätelaitokselle asianmukaisesti hävitettäväksi. Tapahtuneesta vahingosta ilmoitetaan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Lapin Ely-keskukselle sekä tarvittaessa pelastusviranomaiselle.

5.2 Pölyämisen ehkäisy

Pölyämistä aiheutuu alueella tapahtuvasta liikenteestä ja maa-ainesten murskaamisesta.

Liikenteestä aiheutuvaa pölyämistä esiintyy lähinnä lämpimänä vuodenaikana ja kuivalla säällä, jolloin pölyämistä voidaan ehkäistä tehokkaasti alentamalla ajonopeuksia, myös teiden kastelua tai suolausta voidaan tehdä tarvittaessa. Murskauslaitoksella syntyvää pölyä voidaan tarvittaessa vähentää lisäämällä kotelointeja tai vesisumun avulla. Reikien poraamisesta tulee myös jonkin verran pölyä, mutta nykyaikaiset poravaunut saavat tästä pölystä talteen suurimman osan.

5.3 Melun ja värinän vaikutukset

Maa-ainesalueella melua aiheutuu ainoastaan silloin kun alueella on toimintaa. Toiminnassa melua syntyy murskauslaitoksesta, poraamisesta ja työkoneista sekä alueelle kohdistuvasta kuljetusliikenteestä.

Murskauslaitoksessa melua syntyy erityisesti esimurskaimesta ja seuloista sekä ylisuurten kivien rikotuksesta. Melutaso ei saa toiminnan johdosta ylittää minkään kuuden tunnin jakson aikana klo. 7-22 seuraavia ekvivalenttimelutason LAeq-arvoja: 55 dBA asuinkiinteistön piha-alueella ja 45 dBA loma-asumiseen käytettävillä alueella tai virkistys- tai luonnonsuojelualueella eikä klo 22-7 seuraavia ekvivalenttimelutason LAeq-arvoja: 50 dBA asuinkiinteistön piha-alueella ja 40dBA loma-asumiseen käytettävillä alueella tai virkistys- tai luonnonsuojelualueella. Tarvittaessa melutaso on valvontaviranomaisen määräyksestä varmistettava mittauksin.

Pintamaiden varastokasat ja maa-ainesten varastokasat voidaan sijoitella ottoalueelle siten, että ne muodostavat meluvalleja lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan melun torjumiseksi. Melua voidaan vähentää myös sijoittamalla murskauslaitos mahdollisimman alhaiselle tasolle, jolloin maaluiskat toimivat meluesteinä. Käytettäessä em. suojauskeinoja saadaan meluhaitta laskettua annettujen ohjearvojen alapuolelle.

Kuljetusliikenteestä ja kuormaamisesta aiheutuva melu on verrattain matalaa melua ja sen määrää voidaan vähentää alentamalla ajonopeuksia.

Toiminnasta aiheutuu lievää paikallista värinää. Murskauslaitoksesta ja kuljetusliikenteestä aiheutuu värinää ainoastaan murskauslaitoksen ja kulkutien

välittömään lähiympäristöön ja ylisuurten kivien rikotuksesta aiheutuva värinä ei leviä rikotettavan kiven ulkopuolelle. Räjähdyksestä aiheutuu myös värinää, joka saattaa tuntua pitkänkin matkan päähän. Tämä on kuitenkin hyvin lyhyt kestoista eikä sillä ole suurta merkitystä lähialueen ihmisiin tai eläimiin.

6. Jätehuolto

Ylijäämä maat ja / tai maisemointiin kelpaamattomat maat hävitetään asian mukaisesti kaatopaikalle. Alueella syntyvät talousjätteet lajitellaan ja kerätään omiin kannellisiin jäteastioihin ja toimitetaan lähimmälle ekoasemalle. Pienten ja välttämättömien huoltotoimenpiteiden yhteydessä syntyneet vaaralliset jätteet kerätään omiin kannellisiin astioihinsa ja toimitetaan vaarallisten jätteiden keräykseen lähimmälle ekoasemalle.

7. Alueen maisemointi ja jälkikäyttö

Ottotoiminnan päätyttyä ottoalue palautetaan metsätaloukseen. Ottoalue siistitään ja ottotoiminnanaikana muodostuneet luiskat muotoillaan väh. kaltevuuteen 1:3 ja kulmat pyöristetään.

Ottoalueen tiivistyneet kulkutiet möyhennetään kuohkeiksi ja alueen pohjatasoa voidaan tarvittaessa muotoilla hieman kumpuilevaksi, jotta se olisi maisemakuvaltaan mahdollisimman monimuotoinen ja ympäröivään luontoon sopiva kokonaisuus. Muotoillessa alueen pohjaa varmistetaan se, ettei se ole alinta ottotasoa alempana. Alueen muotoilussa hyödynnetään alueelta saatavia maa-aineksia ja varastoituja pintamaita. Pintamaita käytetään alueen verhoiluun sekä alueen pohjalla kasvualustana. Kasvualustaa rakennettaessa tulee huomioida, että se on tulevalle kasvustolle riittävän paksu ja kasvulle suotuisa. Paras lopputulos saavutetaan, jos alueelta kuoritut pintamaat voidaan levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä.

Mikäli alue ei metsity luonnollisesti käytetään metsittämiseen alueelle ominaisten puulajien taimia.

Hakemuksen liitteet:

Liite 1: Lähestymiskartta

Liite 2: Rekisterikartta ja etäisyydet

Liite 3: Ympäristökartta

Liite 4: Nykytilanteen kartta ilmakuvalla (2025)

Liite 5: Tulevantilanteen kartta

Liite 6.1 ja 6.2: Ottosuunnitelmakartat A3 1:2000 ja 1:1000

Liitteet 7.1-7.3: Poikkileikkauskuvat A-A, B-B, C-C ja D-D

Liite 8: Rovaniemen- ja itälapin maakuntakaavan karttaote

Liite 9: Kiinteistörekisterin karttaote

Liite 10: Kiinteistörekisteriote

Liite 11: Jätehuoltosuunnitelma

Liite 12: Asianosaiset 6010c

Liite 13: Vuokrasopimus (toimitetaan lokakuun 2025 aikana)

24.11.2025

Hakijan puolesta Mikko Huuskonen Rovamitta Oy